

საქმე #010258915950940

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა დ ა მ უ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა საქართველოს სახელით

საქმე №ას-528-501-2015

ას-528-501-2015 ს-----ი

15 ნოემბერი, 2018 წელი,
ქ. თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:

ეკატერინე გასიტაშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მოსამართლეები: პაატა ქათამაძე,
ბესარიონ ალავეძე

საქმის განხილვის ფორმა _ ზეპირი განხილვა

სხდომის მდივანი - ლელა სანიკიძე

კასატორი - ლელა ლ-----ი (მოსარჩელე)

წარმომადგენელი - ნ--- ა-----ე

მოწინააღმდეგე მხარე - ლ----- ს-----ი (მოპასუხე)

გასაჩივრებული განჩინება - თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 24 თებერვლის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა - გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და სარჩელის
დაკმაყოფილება

დავის საგანი - თანხის დაკისრება

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

1. ლელა ლ-----ი (შემდეგში: მოსარჩელე, აპელანტი ან კასატორი) არის მ-----
-- კ-----ის (შემდეგში: მოსარჩელის შვილიშვილი ან მოპასუხის სიძე)
ბებია, ხოლო ლ----- ს-----ი (შემდეგში: მოპასუხე) ნ---- ს-----ის
(შემდეგში: მოპასუხის შვილი) მამაა.
2. მოპასუხის შვილი და მოსარჩელის შვილიშვილი იმყოფებოდნენ
რეგისტრირებულ ქორწინებაში, თუმცა, უთანხმოების გამო 2012 წლის
აგვისტოდან ისინი ფაქტობრივად დაშორდნენ ერთმანეთს, ერთად აღარ
ცხოვრობენ, მაგრამ დღემდე რეგისტრირებულ ქორწინებაში რჩებიან.
3. მოსარჩელემ კუთვნილი საცხოვრებელი ბინა თავის შვილიშვილსა და მის
მეუღლეს (მოპასუხის შვილს) აჩუქა 2012 წლის 4 ივლისს და მეუღლეები
ბინის თანამესაკუთრებად აღირიცხნენ (იხ. ამონაწერი საჯარო რეესტრიდან, ტ. 1,
ს/ფ 17).
4. მოპასუხის შვილმა და სიძემ (მოსარჩელის შვილიშვილმა), 2012 წლის 26
ივლისს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციიდან აღებული 5 000 აშშ
დოლარიანი სესხის უზრუნველსაყოფად ბინა იპოთეკით დატვირთეს (ტ. 1,
ს/ფ 18-28).
5. მოსარჩელის შვილიშვილმა 2012 წლის 21 ნოემბერს ბებიას (მოსარჩელეს)
აჩუქა ამ განჩინების მე-3 პუნქტში დასახელებული ბინა და უძრავი ქონების
თანამესაკუთრედ, მოპასუხის შვილთან ერთად, მოსარჩელეც აღირიცხა (ტ. 1,
ს/ფ 136-137).
6. ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე, 2012 წლის 10 დეკემბერს, ბინა
რ----- ლ-----ემ შეიძინა (ტ. 1, ს/ფ 132-135).
7. ბინის გასხვისების დღესვე, 2012 წლის 10 დეკემბერს, მოსარჩელისაგან
მოპასუხემ მიიღო -25 615 აშშ დოლარი, ამ უკანასკნელის სიძის მიერ
სხვადასხვა დროს წაღებული თანხის ანგარიშში, რაც მოპასუხემ
ხელწერილით დაადასტურა (იხ. მოპასუხის მიერ შედგენილი ხელწერილი, ტ. 1, ს/ფ
16).
8. მაია გ-----მა (მოპასუხის სიძის დედა) შეადგინა იმ თანხის სია, რასაც
მოპასუხე ითხოვდა:
„ქორწილი - 7 500 ლარი;
ციხე - 10 000 ლარი;
ტანსაცმელი - 2 120 ლარი;
პროფილაქტიკის - 800 ლარი;
მანქანის - 5 570 აშშ დოლარი;
სამაჯური - 33 გრამი“ (ტ. 1, ს/ფ 73).

9. ამ განჩინების მე-7 პუნქტში აღნიშნული თანხა გამოთვლილია მოპასუხის მიერ შედგენილი გაანგარიშების (სიის) მიხედვით:

„6 000 აშშ დოლარი -ციხე;
4 000 აშშ დოლარი - მოპარული;
3 760 აშშ დოლარი - ავტომანქანა (2 300+660+800);
2 500 აშშ დოლარი - ვალი;
2 000 აშშ დოლარი - ლეპტოპი;
7 500 ლარი - ქორწილი;
2 120 ლარი - ტანსაცმელი;
800 ლარი - ავტომანქანა;
1 716 ლარი - 33 გრ. ოქრო (1. გრ. 52 ლარი)
18 260 აშშ დოლარი;
12 136 ლარი - 7 355 აშშ დოლარი;
25 615 აშშ დოლარი“ (ტ. 1, ს/ფ 72).

10. 25 615 აშშ დოლარიდან მოპასუხისადმი 3 484 აშშ დოლარისა (მოპასუხის შვილისა და მოსარჩელის შვილიშვილის ქორწილის სუფრის ხარჯი) და 6 000 აშშ დოლარის (ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2012 წლის 28 თებერვლის განაჩენით მოპასუხის სიძისათვის სასჯელად დანიშნული ჯარიმის ნაწილი) ვალდებულების არსებობის ფაქტი მოსარჩელემ დაადასტურა.

11.სარჩელის საფუძვლები

11.1. მოსარჩელემ 2013 წლის 4 ივლისს სარჩელი აღძრა მოპასუხის წინააღმდეგ და ამ უკანასკნელისათვის მოსარჩელის მიერ გადახდილი 25 615 აშშ დოლარის დაკისრება მოითხოვა. სასამართლოს 2013 წლის 22 ოქტომბრის სხდომაზე მოსარჩელემ სასარჩელო მოთხოვნა შეამცირა და, მის სასარგებლოდ, მოითხოვა მოპასუხისათვის 16 131 აშშ დოლარის დაკისრება, ამ გადაწყვეტილების მე-10 პუნქტში დასახელებული საფუძვლით;

11.2. მოსარჩელემ წინამდებარე გადაწყვეტილების 1-10 პუნქტებში მითითებულ გარემოებებზე დაყრდნობით განმარტა, რომ მან თანხა ყოველგვარი ვალდებულების გარეშე გადაიხადა და ის მოპასუხემ შეცდომაში შეიყვანა. მოპასუხემ სადავო თანხა მოსარჩელისაგან სამართლებრივი საფუძვლის გარეშე მიიღო;

11.3. წინამდებარე გადაწყვეტილების მე-9 პუნქტში დასახელებულ სიაში მითითებულ „მოპარულ 4 000 აშშ დოლართან“ დაკავშირებით მოსარჩელემ

განმარტა, რომ მოპასუხის მტკიცება, რომ 2012 წლის მარტისა და ივლისის თვეებში მოპასუხის სიძემ მოპასუხის შვილს ბანკომატიდან მოჰპარა 4 000 აშშ დოლარი, არ შეესაბამებოდა სინამდვილეს. აღნიშნული პერიოდისათვის მეუღლეები ერთად ცხოვრობდნენ და ქონება გაყოფილი არ ჰქონდათ, მეტიც, ისინი, როგორც რეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფი პირები, ერთმანეთის ქონების თანამესაკუთრები იყვნენ. მოპასუხის სიძისათვის ცნობილი იყო მეუღლის საბანკო ბარათის კოდი. მოპასუხის მიერ წარდგენილი საბანკო ამონაწერი ადასტურებს, რომ ანაბარ „მაქსიმაზე“ თანხა შეჰქონდა ორივე მეუღლეს. ანაბარი შეივსო საცხოვრებელი ბინის იპოთეკით დატვირთვის შემდეგ დარჩენილი თანხიდან, ამდენად, შეტანილი თანხა წარმოადგენდა ოჯახის საკუთრებას და მისი გახარჯვაც მხარეთა შეთანხმებით მოხდა. მოპასუხის შვილმა მხოლოდ სარჩელის აღძვრის შემდეგ მიმართა სს „საქართველოს ბანკს“ იმ მოტივით, რომ არ ეთანხმებოდა განხორციელებულ საბანკო ოპერაციას და თითქოს მან იმ მომენტში აღმოაჩინა მის ბარათზე არსებული თანხის დანაკლისი, რაც არასწორია, ვინაიდან ეს ოპერაციები სარჩელის აღძვრამდე ერთი წლით ადრე განხორციელდა, ხოლო თანხის ყოველი განაღდებისას ბანკი შეტყობინებას უგზავნის კლიენტს. ამავდროულად, მოპასუხის შვილი სარგებლობდა ბარათით და შეიტყობდა, რა ოდენობის თანხა ჰქონდა ანგარიშზე. 2012 წლის 15 ოქტომბერს აღნიშნულ ფაქტთან დაკავშირებით მოპასუხის შვილმა მიმართა თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონულ პროკურატურას, თუმცა, საქმე არ აღიძრა დანაშაულის ნიშნების არარსებობის გამო;

- 11.4. მოსარჩელის განმარტებით, მოპასუხე სიაში უთითებდა, რომ ამ უკანასკნელმა გადაიხადა 3 760 აშშ დოლარი მოსარჩელის შვილიშვილის ავტომანქანისათვის, კერძოდ, 2 300 აშშ დოლარი – თავიდან, ხოლო 660 და 800 აშშ დოლარი – შემდეგ, ასევე, 800 ლარი ავტომანქანის დაზიანების გამო, რაც არასწორი იყო. მოსარჩელის შვილიშვილმა ავტომანქანა „მიცუბიში პაჯერო“ შეიძინა ავტოსესხით, იმ დროისათვის იგი საქართველოს პარლამენტში მუშაობდა და, ხელფასის სახით, შემოსავალი ჰქონდა, რისი გათვალისწინებითაც დაუმტკიცდა სესხი. მანქანის ღირებულება შეადგენდა 5 560 აშშ დოლარს. თანამონაწილეობის მიზნით, მოპასუხის სიძემ შპს „სტრადა ავტოს“ გადაუხადა 1 500 აშშ დოლარი, შემდეგ საკუთარი ხელფასიდან იხდიდა სესხს, ხოლო 2010 წლის ბოლოს

მან ავტომანქანა საერთოდ გაყიდა და მთლიანად დაფარა ვალი, საიდანაც მოპასუხის შვილმა გადაუხადა მხოლოდ 230 აშშ დოლარი. შესაბამისად, მოსარჩელის შვილიშვილის ყოფილ სიმამრს (მოპასუხეს) ავტომანქანის შეძენაში არანაირი მონაწილეობა არ მიუღია;

11.5. მოსარჩელე არ ეთანხმება მოპასუხის მიერ მტკიცებულების სახით წარდგენილ ხელნაწერ სიაში (იხ. ამ გადაწყვეტილების მე-9 პუნქტი) არსებულ მითითებას, რომ 2 500 აშშ დოლარი ისესხა მოსარჩელის მეორე შვილიშვილმა – ბ--- კ-----მა, რადგან აღნიშნული არ დასტურდებოდა;

11.6. მოსარჩელე არ ეთანხმება მოპასუხის მითითებას, რომ ამ უკანასკნელის შვილს მოსარჩელის შვილიშვილმა (სიძემ) „ლეპტოპი“ მოპარა და განმარტავს, რომ სადავო ნივთი გატყდა. ამასთან, გამორიცხულია, 2008 წელს შეძენილი „ლეპტოპის“ ფასი 2012 წლისათვის 2 000 აშშ დოლარი ყოფილიყო. ასევე გაურკვეველია, რომელი წლის და რა ფირმის „ლეპტოპი“ იყო, რომ სავარაუდო ღირებულება მაინც უნდა დადგენილიყო;

11.7. მოსარჩელემ მიუთითა, რომ მას მოპასუხემ უკანონოდ გადაახდევინა ამ უკანასკნელის შვილისათვის ქმრის (ანუ მოსარჩელის შვილიშვილის) მიერ გადაყრილი ტანსაცმლის ღირებულება – 2 120 ლარი. მოპასუხე პროკურატურისთვის მიწერილ წერილში აღნიშნავდა, რომ სიძემ მის შვილს 1 630 ლარის ღირებულების ტანსაცმელი გადაუყარა, რაც მოსარჩელის მიერ გადახდილ თანხაზე 490 ლარით მეტია. ფაქტობრივად, მოსარჩელის შვილიშვილმა ცოლს გადაუყარა რამდენიმე ნივთი, რისი ღირებულება 100 ლარიც კი არ იქნებოდა;

11.8. უსაფუძვლოა მოპასუხის მოთხოვნა ოქროს სამაჯურის დაბრუნების შესახებაც, რადგან ეს იყო საქორწინო საჩუქარი, რომელიც, როგორც გაირკვა, ცოლ-ქმარმა შეთანხმებით გაყიდა და ფული ერთობლივად დახარჯეს. მოპასუხემ კი მოსარჩელეს მისი ათმაგი ღირებულება გადაახდევინა იმ მოტივით, რომ 2009 წლის შემდეგ ოქროს ფასი გაიზარდა.

12. მოპასუხის შესაგებელი

12.1. მოპასუხემ მის წინააღმდეგ აღძრული სარჩელი არ ცნო და განმარტა:

- 12.1.1. მოსარჩელე ვალდებული იყო, აენაზღაურებინა საკუთარი შვილიშვილის ვალები, ვინაიდან მის ოჯახზე ეკონომიკური ზრუნვის ვალდებულება სწორედ მოსარჩელეს ჰქონდა აღებული. აღნიშნული იმითაც დასტურდებოდა, რომ ბებიაშვილს ბინა აჩუქა;
- 12.1.2. მოპასუხემ უარყო მოსარჩელის მითითება, რომ ეს უკანასკნელი თანხის გადახდისას მოპასუხემ შეცდომაში შეიყვანა. სინამდვილეში სადავო თანხის გადახდას წინ უძღოდა მხარეთა შორის რამდენიმე თვის განმავლობაში მოლაპარაკება, რომელშიც მოსარჩელის ნდობით აღჭურვილი ადვოკატი – ი. ----- გ. ----- ი მონაწილეობდა.

13. თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება და დასკვნები

- 13.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 24 დეკემბრის გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.
- 13.2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოსარჩელე თანახმა იყო მოპასუხისათვის გადაეხადა თანხა, რათა მათ ოჯახებს შორის არსებული გამწვავებული ურთიერთობა საბოლოოდ დასრულებულიყო; მოპასუხის შვილი მოსარჩელესთან ერთად თანასაკუთრებაში არსებული ბინის გაყიდვას იმიტომ დათანხმდა, რომ აღებული თანხით მოსარჩელეს მოპასუხისათვის თანხის მიცემა შეძლებოდა; მოპასუხისათვის თანხის გადახდა მოსარჩელის გადაწყვეტილება იყო, რადგან მოპასუხის სიძის მშობლები განმარტავდნენ, რომ მათ მოპასუხისათვის თანხის გადახდის საშუალება არ ჰქონდათ. მიუხედავად იმისა, რომ საქმეში წარდგენილ სიებში მითითებულ თანხებს შორის სხვაობა არსებობს, სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მხარეები საბოლოოდ 25 615 აშშ დოლარის გადახდაზე შეთანხმდნენ.
- 13.3. სასამართლოს შეფასებით უშუალოდ მოპასუხესა და მოსარჩელეს შორის რაიმე ვალდებულებით სამართლებრივი ურთიერთობა არ ყოფილა, მაგრამ მათ შორის ფინანსურ საკითხებზე უთანხმოება წარმოიშვა მოსარჩელის შვილიშვილისა და მოპასუხის ქალიშვილის ოჯახური უთანხმოების გამო და მოსარჩელემ ივალდებულა ამ უთანხმოების დასრულების მიზნით, მოპასუხისათვის თანხის გადახდა; ამასთან, 25 615 აშშ დოლარის ნივთების შესახებ სიის დედანი მოსარჩელეს აქვს და ამ

თანხის მიღების შესახებ ხელწერილიც ამ უკანასკნელის მოთხოვნით დაწერა მოპასუხემ.

13.4. სასამართლომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის (შემდეგში: სსსკ) მე-4 და 102-ე მუხლებზე დაყრდნობით მიიჩნია, რომ მოსარჩელემ ვერ დაადასტურა სადავო თანხის მოპასუხისაგან დაბრუნების ვალდებულება.

13.5. სასამართლომ გამოიყენა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის (შემდეგში: სსკ) 316.1-ე, 317.1-ე მუხლები, 976.1-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი, 976.2-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტი და აღნიშნა, რომ უსაფუძვლო გამდიდრებად სამართლებრივი ურთიერთობის კვალიფიკაციისათვის ერთდროულად უნდა არსებობდეს რამდენიმე პირობა, კერძოდ: მიმღები უნდა გამდიდრდეს შესრულების ხარჯზე, რაც გამოიხატება ქონების შეძენაში ან დაზოგვაში; ქონების შეძენას კანონიერი საფუძველი არ უნდა გააჩნდეს; მიმღების უკანონო გამდიდრებით ზიანი უნდა მიაღგეს შემსრულებელს, რაც მისი ქონების შემცირებაში გამოიხატება. ამასთან, კიდევ რომ არსებობდეს უსაფუძვლო გამდიდრების შემთხვევა - ბათილი გარიგების თუ ნებისმიერი საფუძველით ვალდებულების არარსებობა, გადაცემულის უკან დაბრუნების მოთხოვნა დაზარალებულს ვითომ კრედიტორისგან (მიმღები-შემძენი) არ შეუძლია, თუკი მიმღებს ჰქონდა ვარაუდის საფუძველი, რომ გადაცემა შემსრულებლის (დაზარალებული) სურვილი იყო.

14. სააპელაციო საჩივრის საფუძვლები

14.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო კოლეგიის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მოსარჩელემ, რომელმაც მისი გაუქმება და, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა შემდეგ არგუმენტებზე მითითებით:

14.2. სასამართლომ ურთიერთსაწინააღმდეგო შინაარსის გარემოებები მიიჩნია დადგენილად და არ გაიზიარა მოწმე ი----- გ-----ის ჩვენება, რომ საბოლოო სია მოპასუხემ მოსარჩელეს ბინის ნასყიდობის წინ მიუტანა და თან დაემუქრა, რომ თუ თანხას არ გადაუხდიდა მას, მის შვილს ნასყიდობის ხელშეკრულებაზე ხელს არ მოაწერინებდა;

14.3. მოსარჩელის შვილიშვილის მანქანის შესაძენად მოპასუხეს თანხა არ გადაუხდია; არც მოსარჩელის შვილიშვილს მოუპარავს თანხა; არც

მოსარჩელის მეორე შვილიშვილს აუღია სესხი მოპასუხისაგან; მანქანის შესაკეთებლად თანხა სადაზღვევო კომპანიამ გადაიხადა და არა - მოპასუხემ; „ლეპტოპი“ მოძველებული იყო და გატყდა; მოპასუხეს არ დაუდასტურებია, რომ ქორწილის სუფრის ხარჯის ნახევარი მისი გადასახდელი იყო, ამასთან, რესტორნის მიერ გაცემული ცნობით დასტურდებოდა, რომ საქორწინო სუფრის ღირებულებამ 11 000 ლარი შეადგინა; 2012 წლის ოქტომბერში პროკურატურისადმი მიწერილ წერილში მოპასუხე აღნიშნავდა, რომ მის ქალიშვილს სიძემ 1 630 ლარის ღირებულების ტანსაცმელი გადაუყარა, ხოლო მოპასუხემ მოსარჩელისაგან 2 120 ლარი მოითხოვა და მიიღო; 1 716 ლარად შეფასებული ოქროს სამაჯური მოპასუხემ სიძეს საქორწინო საჩუქრის სახით აჩუქა, რაც მოპასუხის შვილმა და სიძემ ერთად გაყიდეს და თანხაც ერთად დახარჯეს; შესაბამისად, მოპასუხემ იმაზე მეტი თანხა მოითხოვა, ვიდრე დახარჯა და ის არ იყო უფლებამოსილი, აღნიშნული თანხები მოეთხოვა.

15. სააპელაციო სასამართლოს განჩინება და დასკვნები

15.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 24 თებერვლის განჩინებით აპელანტის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება.

15.2. სააპელაციო სასამართლომ სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები და მათი სამართლებრივი შეფასებები (სსსკ-ის 390.3-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტი), გამოიყენა სსკ-ის 976-ე, 361-ე მუხლები და განმარტა, რომ შესრულების უკუმოთხოვნის საფუძვლიანობის შემოწმებისას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება შემსრულებლისა და მიმღების სამართლებრივ ურთიერთმიმართებას. ყოველი შესრულება გულისხმობს ვალდებულების არსებობას, ხოლო თუ შესრულება გამომდინარეობს ზნეობრივი მოვალეობებიდან, დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა უფლება-მოვალეობრივი კავშირი ჰქონდა შემსრულებელსა და მიმღებს შესრულების მიმართ. აღნიშნული განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მჭიდრო ნათესაური ურთიერთკავშირების დროს, ასევე მაშინ, როდესაც არსებობს გარკვეული კანონისმიერი ვალდებულებები.

15.3. სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს დასკვნა, რომ ორივე მხარის სურვილს წარმოადგენდა მათ შორის არსებული ურთიერთმოთხოვნების საბოლოოდ გადაწყვეტა და აქედან გამომდინარე ურთიერთობების დასრულება.

15.4. სააპელაციო სასამართლოს შეფასებით, ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე აპელანტს უნდა გაეთვალისწინებინა, რომ არსებული ფაქტობრივი გარემოებები, როგორცაა მოპასუხის მიერ გაწეული ფინანსური ხარჯები და კონკრეტული მოთხოვნები, რომლებსაც საპირისპირო მოთხოვნის სახით უყენებდა მოსარჩელეს მოპასუხე, როგორც მოსარჩელის ყოფილი რძლის მამა, ამ უკანასკნელს უქმნიდა ვარაუდის საფუძველს, რომ მოსარჩელეს სურდა მოპასუხისათვის გადაეცა ხელწერილში მითითებული თანხა - 25 615 აშშ დოლარი, რაც გამორიცხავდა თანხის აპელანტისათვის დაბრუნების შესაძლებლობას.

16. საკასაციო საჩივრის საფუძვლები

16.1. სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მოსარჩელემ, მისი გაუქმება და, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

16.2. საკასაციო საჩივრით, ძირითად განჩინებასთან ერთად, გასაჩივრდა სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საქმეზე აუდიტის დასკვნის დართვასთან დაკავშირებით. კასატორის განმარტებით, საქალაქო სასამართლომ დაუსაბუთებლად უთხრა უარი მოსარჩელეს აუდიტის დასკვნის საქმეზე დართვაზე, იმ მოტივით, რომ შუამდგომლობის წერილობით ტექსტში არ იყო დასაბუთებული, თუ რა მიზნით სჭირდებოდა მოსარჩელეს ამ მტკიცებულების წარდგენა. მოსარჩელე სააპელაციო საჩივრითაც ასაჩივრებდა საქალაქო სასამართლოს აღნიშნულ განჩინებას, თუმცა, ამ პრეტენზიაზე სააპელაციო სასამართლოს არ უმსჯელია;

16.3. კასატორი თავის საკასაციო საჩივარში იმეორებს იმ პრეტენზიებს, რაც სარჩელსა და სააპელაციო საჩივარში აქვს მითითებული (იხ.წინამდებარე გადაწყვეტილების 11.1-11.8 და 14.1-14.3 ქვეპუნქტები) და დამატებით განმარტავს, რომ არც ერთი ინსტანციის სასამართლოს არ გამოუკვლევია მოპასუხის მიერ მოსარჩელისათვის წარდგენილ სიაში ასახული გარემოებანი. არანაირი მნიშვნელობა არ მიენიჭა, ობიექტურად არსებობდა თუ არა ვალდებულება

თანხის გადახდამდე. მართალია, პირველი ინსტანციის სასამართლომ გამოიკვლია ეს საკითხი, თუმცა, შედეგები გადაწყვეტილებაში არ აუსახავს;

16.4. კასატორმა აღნიშნა, რომ ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმებისას მოპასუხემ ისარგებლა მოსარჩელის გამოუვალი მდგომარეობით, განიზრახა უფრო მეტი თანხის გამოძალვა მისგან და განუცხადა მოსარჩელეს, რომ ამ თანხის გადაუხდელობის შემთხვევაში, მოპასუხის შვილი ნასყიდობის ხელშეკრულებას ხელს არ მოაწერდა. შექმნილ ვითარებაში კასატორი იძულებული გახდა, ყოველგვარი შემოწმების გარეშე გადაეხადა მოპასუხისათვის 25 615 აშშ დოლარი. გარდა ამისა, ბინა იპოთეკით იყო დატვირთული მეუღლეების (მოსარჩელის შვილიშვილისა და მოპასუხის შვილის) სესხის გამო, რის გადახდასაც მოსარჩელე ვეღარ უზრუნველყოფდა და არსებობდა ბინის დაკარგვის საშიშროება. შესაბამისად, კასატორმა სადავო თანხა გადასცა მოწინააღმდეგე მხარეს (მოპასუხეს), ჩამოართვა ხელწერილი და იმედოვნებდა, რომ მოგვიანებით ყველაფერს გაარკვევდა;

16.5. კასატორის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლომ სათანადოდ არ გამოიკვლია და არ შეაფასა მოპასუხის მიერ შედგენილი სია, იგი ზოგადი შეფასებით შემოიფარგლა, აღნიშნა, რომ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველი არსებობდა, თუმცა, თითოეულ კონკრეტულ შემთხვევაზე არ უმსჯელია;

16.6. კასატორი არ ეთანხმება იმ გარემოებას, რომ თითქოს მოსარჩელის შვილიშვილის მიერ „მოპარული 4 000 აშშ დოლარი“ მოსარჩელეს უნდა დაეკისროს, რადგან თანხის მოპარვის ფაქტი არ დადასტურებულა, ასეც რომ არ იყოს, ამ თანხის მოთხოვნის უფლება მოპასუხის შვილს აქვს და არა - თავად მოპასუხეს. განსახილველ დავაში კი მოპასუხის შვილს მოპასუხისათვის, სსკ-ის 199-ე მუხლის შესაბამისად, მოთხოვნა არ დაუთმია;

16.7. ამ გადაწყვეტილების 16.6 ქვეპუნქტში დასახელებული საფუძველით კასატორი უარყოფს მისი მეორე შვილიშვილის მიერ მოპასუხის შვილისაგან თითქოსდა „ნასესხები“ 2 500 აშშ დოლარის დაბრუნების ვალდებულებას;

16.8. კასატორის განმარტებით, მან მოპასუხის წინაშე შესაბამისი ვალდებულების არსებობის გარეშე განახორციელა შესრულება, რის შედეგადაც მოპასუხე უსაფუძვლოდ გამდიდრდა და ამის გამო ამ

უკანასკნელმა მიღებული შესრულება უნდა დააბრუნოს;

16.9. კასატორი არ ეთანხმება საქალაქო და სააპელაციო სასამართლოების მსჯელობას, რომ მოსარჩელემ თანხა „მშვიდობის“ შესაძენად გადაიხადა, რადგან სამოქალაქო სამართალი ბრუნვის ამგვარ ობიექტს არ იცნობს.

17. საკასაციო სამართალწარმოების ეტაპი

17.1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 31 მაისის განჩინებით, ზეპირი მოსმენის საფუძველზე, მხარეთა მონაწილეობით ჩატარებულ სხდომაზე მოპასუხის განცხადება დაკმაყოფილდა, გაუქმდა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო პალატის 2015 წლის 4 ნოემბრის გადაწყვეტილება და ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოება განახლდა;

17.2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 31 მაისის განჩინებითვე გაუქმდა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 15 ივლისის განჩინება მოსარჩელის საკასაციო საჩივრის დასაშვებად ცნობის შესახებ;

17.3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 31 მაისის განჩინებითვე გაუქმდა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 28 მაისის განჩინება მოსარჩელის საკასაციო საჩივრის წარმოებაში მიღების შესახებ;

17.4. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 31 მაისის განჩინებითვე მოსარჩელის საკასაციო საჩივარზე საქმის წარმოება განახლდა საკასაციო საჩივრის წარმოებაში მიღების ეტაპიდან.

17.5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 3 ივლისის განჩინებით საკასაციო საჩივარი წარმოებაშია მიღებული სსსკ-ის 391-ე მუხლის მიხედვით დასაშვებობის წინაპირობების შესამოწმებლად, ხოლო ამავე სასამართლოს 2017 წლის 17 ოქტომბრის განჩინებით მოსარჩელის საკასაციო საჩივარი დასაშვებად იქნა ცნობილი სსსკ-ის 391-ე მუხლის მე-5 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით.

17.6. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა

პალატის 2018 წლის 20 ივლისის განჩინებით განისაზღვრა საქმის ზეპირი მოსმენა, მხარეთა მონაწილეობით, რაც შედგა 2018 წლის 25 ივლისს, 21 სექტემბერს და 30 ოქტომბერს, სადაც მხარეებმა წარმოადგინეს საკუთარი ზეპირი განმარტებები, ხოლო მოპასუხემ გამოაქვეყნა ვრცელი ახსნა-განმარტება, რომელიც ერთვის 2018 წლის 21 სექტემბრის სხდომის ოქმს.

17.7. საკასაციო სასამართლოს არაერთი შეთავაზების, ასევე, მოპასუხის მიერ გამოთქმული მზაობის მიუხედავად, მხარეთა შორის მორიგება არ შედგა.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლოს მხარეთა განმარტებების მოსმენის, მტკიცებულებათა გაანალიზება-შეჯერების, საქმის არსებითად ზეპირი განხილვის შედეგად მიაჩნია, რომ კასატორის (მოსარჩელის) საკასაციო პრეტენზიათა ის ნაწილი, რომელიც საკასაციო განხილვის საგანია საქმის წარმოების განახლების შემდეგ, დასაბუთებულია და გაზიარებული უნდა იქნეს, რაც საფუძვლად დაედო სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 24 თებერვლის განჩინების გაუქმებას იმ ნაწილში, რომლითაც უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 24 დეკემბრის გადაწყვეტილება მოსარჩელის სასარგებლოდ მოპასუხისათვის 6500 (ექვსი ათას ხუთასი) აშშ დოლარის დაკისრების უარყოფის ნაწილში და ამ ნაწილში საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებული ახალი გადაწყვეტილების საფუძველზე, საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა, კერძოდ, მოსარჩელის სასარგებლოდ მოპასუხეს დაეკისრა 6500 აშშ დოლარის გადახდა.

18. სსსკ-ის 404-ე მუხლის პირველი ნაწილით, საკასაციო სასამართლო გადაწყვეტილებას ამოწმებს საკასაციო საჩივრის ფარგლებში, ამავე კოდექსის 407-ე მუხლის პირველი ნაწილით, საკასაციო სასამართლო იმსჯელებს მხარის მხოლოდ იმ ახსნა-განმარტებაზე, რომელიც ასახულია სასამართლო გადაწყვეტილებებში და სხდომის ოქმებში. გარდა ამისა, შეიძლება მხედველობაში იქნეს მიღებული ამ კოდექსის 396 - ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტში მითითებული ფაქტები; ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა

საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). საკასაციო სასამართლომ დაასკვნა, რომ კასატორის (მოსარჩელის) პრეტენზია მოპასუხისათვის 6500 აშშ დოლარის დაკისრების ნაწილში დასაბუთებულია (იხ. ქვემოთ პუნქტები).

19. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პარაგრაფი ავალდებულებს სასამართლოს, დაასაბუთოს თავისი გადაწყვეტილება, რაც არ უნდა იქნეს გაგებული თითოეულ არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემად (იხ. *ჯლარკავა საქართველოს წინააღმდეგ*, # 7932/03; *Van de Hurk v. Netherlands*, par.61, *Garcia Ruiz v. Spain [GC]* par.26; *Jahnke and Lenoble v France (dec.)*; *Perez v France [GC]*, par. 81; *Hirvisaari v. Finland*, §32).
20. საკასაციო სასამართლო, უწინარესად, მხარეთა ყურადღებას გაამახვილებს პროცესუალურ საკითხზე, რომელიც ზეპირი მოსმენის დროს განემარტათ მათ, კერძოდ, აღნიშნული ეხება საკასაციო საჩივრით სადავოდ გამხდარი თანხის ოდენობას, რომლის დაკისრებასაც მოითხოვს მოსარჩელე (კასატორი) მოპასუხისათვის. მიუხედავად იმისა, რომ კასატორი ითხოვდა სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებას და, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით, სარჩელის სრულად დაკმაყოფილებას, ანუ მოპასუხისათვის 25 615 აშშ დოლარის დაკისრებას, საკასაციო სასამართლომ საკასაციო პრეტენზია განიხილა მოპასუხისათვის მხოლოდ 6500 აშშ დოლარის დაკისრების ფარგლებში. აღნიშნული განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 4 ნოემბრის გადაწყვეტილებით ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა მოსარჩელის საკასაციო საჩივარი და ამ უკანასკნელის სასარგებლოდ მოპასუხეს დაეკისრა 6500 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარის ანაზღაურება. საკასაციო სასამართლოს დასახელებული გადაწყვეტილება მოპასუხის განცხადების საფუძველზე (იხ. ტ.2, ს.ფ. 269-275) გაუქმდა საკასაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 31 მაისის განჩინებით და, ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო, საქმის წარმოება განახლდა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების ეტაპიდან (იხ. წინამდებარე გადაწყვეტილების 17.1-17.4 ქვეპუნქტები). საკასაციო სასამართლოს აწ უკვე გაუქმებული გადაწყვეტილებით მოსარჩელის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ იყო დაკმაყოფილებული, კერძოდ, მოსარჩელის სასარგებლოდ 6500 აშშ დოლარი ჰქონდა დაკისრებული მოპასუხეს.

ვინაიდან საკასაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 31 მაისის განჩინებით დაკმაყოფილდა მოპასუხის განცხადება და გაუქმდა უზენაესი სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება, მოსარჩელის საკასაციო საჩივარზე საქმის წარმოება განახლდა მხოლოდ 6500 აშშ დოლარის ოდენობით სასარჩელო მოთხოვნის (საკასაციო პრეტენზიის) დასაბუთებულობის შემოწმების ნაწილში.

21. საკასაციო სასამართლომ მოსარჩელის მოთხოვნის დასაბუთებულობა მოპასუხისათვის ვალდებულების გარეშე გადახდილი 6500 აშშ დოლარის დაბრუნების ნაწილში შეამოწმა სარჩელში მითითებული ფაქტებისა და მის პასუხად შესაგებელში წარდგენილი სარჩელის უარყოფის დამადასტურებელი პოზიციის გათვალისწინებით.

22. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მოსარჩელის მიერ მოთხოვნილი 6500 აშშ დოლარი შედგება - 4000 აშშ დოლარისა და 2500 აშშ დოლარისაგან; როგორც მოპასუხე თავის შესაგებელში უთითებს, მისმა სიძემ (მოსარჩელის შვილიშვილმა) მ-----პ-----მა, 4000 აშშ დოლარი მოჰპარა მოპასუხის ქალიშვილს ნ----ს-----ს, რომელიც მოსარჩელის შვილიშვილის ცოლია (იხ. მოპასუხის შესაგებელი - ტ. 1, ს.ფ. 92, მოსარჩელის მე-6 ფაქტობრივი გარემოების პასუხი). თავად მოპასუხე უთითებს, რომ მ-----პ-----მა ნ----ს-----ს 3800 აშშ დოლარი მოპარა ბანკის ბანკომატიდან, ხოლო 1000 აშშ დოლარი საცხოვრებელი სახლიდან, მოპასუხე აღნიშნავს, რომ მან 4800 აშშ დოლარის ნაცვლად მის მიერ შედგენილ სიაში (იხ. წინამდებარე გადაწყვეტილების მე-9 პუნქტი) მხოლოდ 4000 აშშ დოლარი დააფიქსირა. ამ თანხასთან დაკავშირებით, მოპასუხემ განმარტა, რომ საბანკო ბარათის „მაქსიმის“ მფლობელია მისი შვილი ნ----ს-----ი (რომელიც მოსარჩელის შვილიშვილის აწ უკვე ყოფილი მეუღლეა). მოპასუხეს არსად მიუთითებია, რომ მისმა ქალიშვილმა, რომელიც ე.წ. „მოპარული“ თანხის მფლობელია, ამ თანხის მოთხოვნის უფლება დაუთმო მამას - მოპასუხე ლ-----ს-----ს (სსკ-ის 198-ე მუხლი); ამავე კონტექსტში შესაძლოა, ასევე, სხვა დავის ფარგლებში მეუღლეთა თანასაკუთრების საფუძვლითაც მოხდეს მოთხოვნის იურიდიული დასაბუთებულობის კვლევა.

23. რაც შეეხება მოსარჩელის მიერ მოპასუხისათვის გადახდილ 2500 აშშ დოლარს, ამ თანხასთან დაკავშირებით მოპასუხე სარჩელის პასუხად წარდგენილ შესაგებელში (იხ. ტ.1, ს.ფ. 93, მე-8 ფაქტობრივი გარემოების პასუხი)

უთითებს, რომ აღნიშნული თანხა მოპასუხის შვილს - ნ--- ს-----ს ვალის სახით გამოართვა მ-----ის ძმამ - ბ--- პ-----მა, რომელიც ნ--- ს----- ისათვის უნდა დაებრუნებინა ერთი თვის ვადაში, მას შემდეგ, როგორც კი ჩავიდოდა თურქეთში და დაიწყებდა სამსახურს; ამ თანხის ნაწილი - 1000 აშშ დოლარი ბ---ს (მოსარჩელის შვილიშვილის) მაგივრად მოსარჩელემ დაუბრუნა ნ--- ს-----ს, თანხა იმავე ღამეს ბინიდან მოიპარა ამ უკანასკნელის მეუღლემ - მ----- პ-----მა (მოსარჩელის შვილიშვილმა და მოპასუხის სიძემ) და მიითვისა. ამ შემთხვევაშიც მოპასუხე უთითებს, რომ 2500 აშშ დოლარი ეკუთვნის მის ქალიშვილს - ნ--- ს-----ს, შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, შესაბამისი, ფაქტობრივი წინაპირობების დამტკიცების შემთხვევაში 2500 აშშ დოლარის დაბრუნების მოთხოვნის უფლების მქონე ანუ კრედიტორი შესაძლოა იყოს მხოლოდ ნ--- ს-----ი და არა - მოპასუხე - ლ----- ს-----ი. ამასთან, კრედიტორმა სესხად გაცემული თანხის შესახებ მოთხოვნა უნდა წაუყენოს მოვალეს ან იმ პირს, რომელმაც სსკ-ის 203-ე მუხლის საფუძველზე [1. მოთხოვნის მფლობელთან დადებული ხელშეკრულებით ვალი შეიძლება თავის თავზე აიღოს მესამე პირმა (ვალის გადაკისრება). ასეთ შემთხვევაში მესამე პირი დაიკავებს თავდაპირველი მოვალის ადგილს. 2. თავდაპირველ მოვალეს უფლება აქვს არ დაეთანხმოს მოთხოვნის მფლობელისა და მესამე პირის ამ შეთანხმებას და თვითონ გადაიხადოს ვალი] ვალი გადაიკისრა (მესამე პირმა), ასევე, საგულისხმოა 204-ე მუხლის დანაწესი [თუ ვალის გადაკისრების შესახებ შეთანხმდნენ მესამე პირი და მოვალე, მაშინ გადაკისრების ნამდვილობა დამოკიდებულია მოთხოვნის მფლობელის თანხმობაზე- სარჩელის აღძვრის დროისათვის მოქმედი ნორმის რედაქციითა და ამჟამად მოქმედი ნორმის პირველი წინადადება] იმ თვალსაზრისით, რომ თეორიულად მესამე პირს - ამ შემთხვევაში მოსარჩელეს, რომც გადაეკისრებინა შვილიშვილის - ბ--- პ-----ის ვალდებულების (ასეთის არსებობის დამტკიცების შემთხვევაში) შესრულება მოპასუხის შვილის - ნ--- ს-----ის წინაშე, ასეთ შემთხვევაში ვალდებულების გადაკისრების ნამდვილობა მოთხოვნის მფლობელის - ნ--- ს-----ის თანხმობაზე იქნებოდა დამოკიდებული და არა მამამისის - მოპასუხე ლ----- ს-----ის თანხმობაზე.

24. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილების სამართლებრივი საფუძველია სსკ-ის 976-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი პირს, რომელმაც სხვას ვალდებულების შესასრულებლად რაიმე გადასცა, შეუძლია მოსთხოვოს ვითომ-კრედიტორს (მიმღებს) მისი

უკან დაბრუნება, თუ ვალდებულება გარიგების ბათილობის ან სხვა საფუძვლის გამო არ არსებობს, არ წარმოიშობა ან შეწყდა შემდგომში და 979-ე მუხლის პირველი ნაწილი უკან დაბრუნების მოთხოვნა ვრცელდება შეძენილზე, მიღებულ სარგებელზე, ასევე სხვა ყველაფერზე, რაც მიმღებმა შეიძინა მიღებული საგნის განადგურების, დაზიანების ან ჩამორთმევის სანაცვლო ანაზღაურების სახით. ამასთან, მოცემულ შემთხვევაში არაა გამოვლენილი უკან დაბრუნების მოთხოვნის გამომრიცხველი გარემოება, რომელსაც ითვალისწინებს სსკ-ის 976-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი, რა დროსაც უკან დაბრუნების მოთხოვნა გამორიცხულია, თუ შესრულება შეესაბამება ზნეობრივ მოვალეობებს.

25. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, განსახილველ შემთხვევაში ამგვარ ზნეობრივ მოვალეობად ვერ იქნება მიჩნეული ბებიის (მოსარჩელის) მიერ თავისი შვილიშვილების მიერ მეუღლისა და რძლისაგან (ძმის ცოლისაგან) შესაძლო მოთხოვნილი თანხების დაბრუნების ვალდებულება (შესრულება) მოპასუხისადმი, მით უფრო იმ პირობებში, რომ დადგენილი არ არის მოპასუხის შვილისაგან ვინ, როდის და რა თანხა მიიღო, ხოლო ასეც რომ ყოფილიყო, დადგენილი არ არის, რომ მოპასუხეს მისმა შვილმა დაუთმო მოთხოვნა, მესამე პირისაგან მიეღო შესრულება.

26. **საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქმეზე დადგენილი გარემოებების მიხედვით, მოსარჩელის მიერ განხორციელებულ შესრულებას (მოპასუხისათვის 6500 აშშ დოლარის გადახდას) საფუძვლად არ ედო არც სამართლებრივი ვალდებულებები, არც - დავალების ხელშეკრულებაზე დამყარებული ურთიერთობა. მოცემულ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლოს განხილვის ფარგლებში მთავარი საკითხია, თუ ვინ არის უკვე გადახდილი თანხის უკან დაბრუნების მოთხოვნის უფლების კრედიტორი-ფაქტობრივად შემსრულებელი მესამე პირი (ამ შემთხვევაში მოსარჩელე) თუ სავარაუდო მოვალე. გერმანიის უმაღლესი ფედერალური სასამართლო ამასთან დაკავშირებით განმარტავს [BGHZ 113, 62] „უსაფუძვლო გამდიდრებიდან გამომდინარე პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენისათვის, იმ შემთხვევაში, როდესაც სახეზეა მესამე პირის მიერ გადახდა, დღეს არსებული მეტწილად გაბატონებული მოსაზრების მიხედვით, მოქმედებს პრინციპი, რომ გადამხდელს შეუძლია განახორციელოს მოთხოვნის უფლება პირდაპირ ვითომ კრედიტორის წინააღმდეგ, რამდენადაც არ არსებობდა დასაფარი ვალდებულება... ვინც ახორციელებს შესრულებას სხვის ვალდებულებასთან დაკავშირებით, მას შეუძლია პირდაპირ მიმღების წინააღმდეგ განახორციელოს უსაფუძვლო გამდიდრებიდან გამომდინარე**

მოთხოვნის უფლება, რამდენადაც არ არსებობდა ვალდებულება. ვითომ მოვალის მითითების გარეშე განხორციელებული შესრულებისას, არ არის სახეზე საკმარისი საფუძველი იმისათვის, რომ ის გადამხდელის ნაცვლად მოვიაზროთ შემსრულებლად. აქედან გამომდინარე, არ არსებობს საფუძველი პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენაში მისი ჩართვისათვის...”

27. ამდენად, მოსარჩელემ დასძლია კუთვნილი მტკიცების ტვირთი (ფაქტების მითითების ვალდებულება) მოპასუხისათვის ვალდებულების გარეშე გადახდილი 6500 აშშ დოლარის უკუმოთხოვნისათვის, მას არ ევალეობდა გამოერიცხა ყველა თეორიული შესაძლებელი სამართლებრივი საფუძველი განხორციელებულ შესრულებასთან დაკავშირებით. რაც შეეხება მოპასუხეს, რომელიც შესრულების მიმღებია, ამ უკანასკნელმა ჯერ კიდევ შესაგებელში წარდგენილი შეპასუხებით (იხ. წინამდებარე გადაწყვეტილების 22-23 პუნქტები), ისევე, როგორც საკასაციო სასამართლოს ზეპირ სხდომაზე წარდგენილი განმარტებით ვერ დაადასტურა, რომ მოსარჩელემ, როგორც მესამე პირმა თავისი შვილიშვილების შესასრულებელი შესაძლო ვალდებულება იკისრა მოპასუხის შვილის წინაშე, ხოლო ამ უკანასკნელმა, თავის მხრივ, მამას (მოპასუხეს) დაუთმო შესრულების მიღების უფლება.
28. საკასაციო სასამართლო საქმის წარმოების განახლების შემდეგ განხილული საკასაციო საჩივრის ფარგლებში მივიდა დასკვნამდე, რომ სსსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის საფუძველზე უნდა გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 24 თებერვლის განჩინება და საქმეზე მიღებულ უნდა იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, კერძოდ, მოსარჩელის სასარგებლოდ მოპასუხეს უნდა დაეკისროს 6500 (ექვსი ათას ხუთასი) აშშ დოლარის ანაზღაურება.
29. სსსკ-ის 53-ე მუხლის მესამე ნაწილისა და 55-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ მოპასუხისათვის დაკისრებული სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა შეადგენს 464.57 (ოთხას სამოცდაოთხი აშშ დოლარი და ორმოცდაჩვიდმეტი ცენტი) აშშ დოლარის ექვივალენტს ლარში.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 399-ე, 372-ე მუხლებით, 264-ე მუხლის მესამე ნაწილით, 408-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით, 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. ლელა ლ-----ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2015 წლის 24 თებერვლის განჩინება, რომლითაც უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 24 დეკემბრის გადაწყვეტილება მოსარჩელე ლელა ლ-----ის სასარგებლოდ მოპასუხე ლ----- ს-----ისათვის 6500 (ექვსი ათას ხუთასი) აშშ დოლარის დაკისრებაზე უარის თქმის ნაწილში და ამ ნაწილში მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. ლელა ლ-----ის სასარგებლოდ ლ----- ს-----ს დაეკისროს 6500 (ექვსი ათას ხუთასი) აშშ დოლარის გადახდა;
4. ლ----- ს-----ს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისროს სახელმწიფო ბაჟის - 464.57 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარის გადახდა;
5. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

ე. გასიტაშვილი

მოსამართლეები:

ვ. ქათამაძე

ბ. ალავიძე